

Васко Кръпката:

Изпяхме си душата по улици и площади, за да помогнем на народа да преодолее натрупания страх и да тръгне по пътя на СВОБОДАТА

Васко Кръпката в Европейския парламент
Снимка: Статул Карабашев

Васко Кръпката няма нужда от представяне. Трубадур на свободата, автор и изпълнител на десетки хитове, които млади и стари припват вече четвърт век. Тази година Подуене блус бенд, на който той е душата, навършва 25 години. По този повод и по повод 25-годишнината от рухването на Берлинската стена и насила наложената съветизация на Източна Европа, Даниела Горчева и приятели организираха турне на Васко Кръпката и Подуене блус бенд в Европейския съюз.

От 6 до 14 октомври Подуене блус бенд свири в Будапеща, Люксембург, Амстердам, Лондон, Брюксел и Берлин.

В Амстердам на 9 октомври над 250 българи и холандци се събраха в Театъра на Словото на най-голямата холандска библиотека – Централната библиотека на Амстердам. Празничното събитие, посветено

на 25-годишнината от възврътаната свобода на България, бе осъществено с безценната подкрепа на програма Europe Direct Амстердам. След кратко приветствено слово от Моник ван Хруневелд вечерта бе открита с концерт на живеещата в Холандия българска пианистка Ани Аврамова (Шопен, Брамс и две пиеси на Любомир Пипков от цикъла „Пролетни приумици“; „Завръщане“ и „Ръченица“).

Българският документален филм „Гъоч – да прекрачиш границата“ на режисьорите Ирина Недева и Андрей Гетов (сценарист: Даниела Горчева, камера: Любен Бързаков) развълнува българи и холандци. Особено силно бяха развълнувани младите българи, студенти в Холандия – тези, които не познават строго охраняваните граници на социалистическия „рай“.

Вечерта завърши с концерт на Подуене блус бенд. Пред една пееща

и танцуваща публика от възторжени българи и холандци бяха изпълнени хитовете „Ден след ден“, „Кучето на крайния квартал“, „Емигранти“, „Забравения манастир“ и, разбира се, „Комунизмът си отива“.

По този повод едно лечително за душата интервю с трубадура на свободата Васко Кръпката.

Васко, тази година Подуене блус бенд навършва четвъртвековен юбилей. Разкажи как започна всичко?

През 80-те, когато свирех на барабани насам-натам с разни банди, си мечтаех да имам блус група. Измислях разни парчета и, щом свършеше официалният концерт, сядахме на купон и все на мен ми даваха китарата да забавлявам тайфата с разни леко апокрифни песни. Тогава ми хрумна да стана фронтмен на банда и да измислям бунтарски песни. Но по онова време комунистиче-

ската цензура не допускаше разни американски упадъчни блус и рок-схеми като музикална форма и по никакъв начин критични текстове. Освен ако не критикуваш „загниващия капитализъм“ на Запад. В много редки случаи някои песни успяваха да преминат преградата и досега звучат, за сметка на хилядите натегачески естрадни и пр. бози, за които никой не си спомня днес.

И така дойде Промяната и Духът излезе от бутилката. Тогава дойде нашето време. Изпяхме си душата по улици и площади с Гошо Минчев, Кирил Маричков, Валди Тотев, Богдана, Милена, Вили Кавалджиев, Янка Рупкина, Валя Балканска, Александрина Пендачанска и много други певци и музиканти. Пяхме и свиряхме без никакви корисни мисли. Просто искахме да помогнем с това, с което можем – с музика, да помогнем на народа да преодолее натрупания страх и безизходица и да тръгне напред, по пътя на Свободата и Демокрацията, да се отърси от оковите и да си вземе живота в ръце. Затова създадох Подуене блус бенд.

Още на един от първите митинги Георги Минчев си свали шапката и слезе сред хората да събира пари за нас, да издадем албум. Моят герой, човекът, който не се предаде през годините и беше такъв възторжен ентузиаст на промените, събираше пари в шапката си за нас... това беше един възхитителен миг, който ми даде сили още в началото. Влязохме нелегално в студиото на Балкантон и записахме първите парчета: „Групата се разпадна“, „Слънчев бряг блус“, „Бюрократ“ и „Комунизмът си отива“. После хукнахме из клубове, фестивали, бирфестове, мотофестове и пр. забавления и пачанги и все да събуждаме народеца, а насреща ни – приспивачи, чалга-пост-текезесарска-мутрифоново-шамарена субхалтура, щедро спонсорирана от мръсните пари... и така, та досега...

През годините ти свири с много и различни музиканти?

След 25 години по прашните пътеки на Блуса се срещах и разминавах с много музиканти. В началото беше само експеримент – сборна формация. Така отидохме за първи път

в Германия на турне през 95-а и се казвахме София блус бенд, с Еко на баса, Цвъри на китарата, Божо Тренков на барабаните и Камен Кацата – драматичен тенор. След това към 2000-а момчетата решиха да сменят стила и аз се оттеглих и отидох на 2 турнета в Америка. Там се заредих с енергия за музика и спомени от пътешествия по пътя на индианците и Блуса. Около седем години свирех и с бандата, в която свири синът ни Бонзи, и обикаляхме Татковината и Европата, издадохме албум „Нощни пеперуди“ и „Лулата на мира“.

Това лято имах удоволствието да се запозная с майка ти. Оказа се, че тя пее невероятно и вие двамата бяхте великолепен дует. От нея ли имах любовта към музиката?

И от баща ми. Тя пее трънски народни песни, а тате свири на кавал. В железничарската ни гарсонiera в Подуене сме расли в атмосфера на купони, песни и танци до зори. У нас вечно имаше гости, свиреха и пееха народни и стари градски песни по цели нощи. Явно такава ми е закалката – с песни и танци. Най-голямо влияние обаче ми оказаха Бийтълс, Ролинг Стоунс, Джими Хендрикс и пр., блус и рок музиканти от Англия и Америка.

Всъщност причината, поради която не обичам робствата и револю-

циите, е чисто музикална. Защото си мечтая да живея в свят, в който хората работят свободно и се зареждат с музика и други необвързани държавно изкуства.

Кога за първи път чу рок и блус, помниш ли? В „Сто години рокендрол“ ти пееш: „Леля ми ходеше с къса пола, / вуйчо ми донесе грамофон“?

Бях дете, когато леля ми Стефка имаше гадже и той за първи път донесе магнетофон и пуснаха „О, дарлинг“ на Бийтълс. Малей, все едно видях извънземно... Пол Маккартни така се дера на това парче, че на мен ми падна шапката... и усетих бунта на Рокендрола... Един ден леля ми ме попита искам ли да се возя на мотор и ме закле да мълча и да не издавам нищо. Аз, разбира се, обещах. Тя каза на дядо и на мама, че ме взима да ме води на сладкарница, което си беше прикритие, и после ще ме прибере у дома и ще спи у нас. Зад две улици ни чакаха два мотора, с двама мотористи – един за нея и един за мен, и дадохме газ към Феята, тогава много модерно софийско заведение. И цяла вечер пих кола и ядох сладолед, и се возих на Балканче... Голямо преживяване. Така открих Рокендрола и моторите. Най-голямото откритие за мен беше някъде в прогимназията, когато чух Ролинг

Васко Кръпката

Стоунс и усетих блуса в парчето Ю гат ту муув... Малей, тази слайд китара ми бръкна в мозъка и открих магията на бавното свирене. Още ме държи. А пък Стоунс не се предадоха и до ден-днешен са ми любими.

Пак в „Сто години рокендрол“ споменаваш нещо, което вероятно за младите днес е неразбираемо в цялата му драматичност: „Когато някога съм се родил,/ младите в свободния свят/ пеели, танцували шейк, туист, суинг.../ Рокендролът беше млад,/ а пък тука слушахме си казачок...“ Малцина знаят, че през 50-те и 60-те години съвсем млади момчета и момичета, почти деца, са пращани в страховитите концлагери в Белене и Ловеч за слушане на „упадъчна“ западна музика. Защо толкова ги беше страх комунистическите власти от музиката, как мислиш?

Разбира се, че ще ги е страх. Отка са дошли на власт, болшевиките преследват и изтриват интелигенцията и който умее да мисли – за тях е опасен и неуправляем. Пък и до днес си ги е страх и напмпаха и спонсорираха пустата чалга, защото *Рокът е философия на свободния човек, на непокорния и непослушен поданик, който има собствено мнение, а такива хора трудно се управляват. Злите сили продължават да изолират рока от медиите*

и напмпват в друга посока музиката, защото енергията, която излъчва тази музика, изкарва хората на улицата и бута правителства. Вярвам в тази енергия и я виждам от време на време по улиците и по фестивалите и съм блажен с нея. Енергията на непримиримия, неприкосновения, необвързания, свободния дух.

Минаха 25 години от събарянето на Стената, разделяща нашия свят от света на свободата. Какво е всъщност свободата? Важна ли е? Ех, свободата, Даниелке, ... СВОБОДА-ТА! Тя е тази, за която са се борили, борят се и пак ще се борят хората от всички времена. От едната страна имаме власт и нечестни пари, а от другата – свободни хора. Вярвам в този избор и съм щастлив, че с Подуене блус бенд и всичките ми близки хора наоколо не се строихме от другата страна – страната на бързо и нечестно забогатяване с много лъжи и далавери, на мутрите с тяхната ужасна помийна яма – чалгата, наложена на пазара с бухалките, че не се продадохме на нечистите пари и си останахме верни на музиката и на малкото, но от висока класа качествени хора в обрелената ни Татковина. Все повече радост ми носи и една почти еретична мисъл, че си останахме в България. Че останахме тук и отговаряме с музика.

Стената още е жива в душите на хората, защото строителите се оказаха подготвени и с много власт и пари. Те станаха по-мръсни капиталисти от капиталистите, от които толкова зорко ни пазеха половин век. Още преди да падне Стената, си бяха разпределили роли и полета за действие. Медиите, с малки изключения, са си техни и 25 години облъчват хората с пропаганда и ги заливат с фалшиви герои. За да се стигне до тоталното изпростяване на една що-годе жилава и упорита нация и днешните ѝ деца да смятат Бетовен за куче и Моцарт за автор на мелодии за джигесми. Децата не знаят Янка Рупкина, Валя Балканска, Борис Христов, Райна Кабаиванска и пр. българи от световна величина, но знаят коя проклета силиконка се е сгаджосала с някой тъпак-ритнитопковец и пр. простотии – все „герои“ на днешна България. Но, нейсе, вярвам, че свободният полет на духа няма как да се върне в бутилката, колкото и да ми мрънкат за Бай Тошовото безвремие и да ми се кипрят по телевизията и в Народното събрание. Времето им е изтекло отдавна и България, слава Богу, е член на Европейското семейство и ще върви в хубава посока с бавни, но сладки крачки. Много ми е кеф, като видя, че българинът спира с колата си на пешеходна пътека. Еийй, че кеф!!! Или пък като гледам около магистралата, че земята е обработена. Да, хубавата

ни, плодородната ни българска земя е много по-обработена от преди години. Тъй де, *все си намирам в каква да вярвам и затова съм блажен да живея тук и сега. Стената на комунистите падна, ние – не!!!*

„Комунизмът си отива“... вече 25 години. За историята това е само един миг. Но как изглежда това за един обикновен човешки живот?

Щастлив съм, че ми се падна да живея точно в тези 25 години. Това за мен са интересни времена, в които трябва да се борим за насъщния дух, а бодростта може лесно да ни убегне, подгонена от пропагандната машина и толкова леко поддаващия се на хронична неборбеност, настръхнал срещу промените народ. Радвам се на всяка сламка в океана от невежество, насърчава на простотия, разпищолени мутри и кандидат-мутри, океан от насъбрана тъмнина, избуяла в негатив към всичко ново, за което трябва да се работи. Усещам красотата на живота, когато сред роби, киселяци и продажници, готови и майка си да продадат, срещна някой адекватен, ерудиран, усмихнат и влюбен в живота българин, готов на всичко да си остане от другата страна, тази на Свободата. Има такива българи и те ходят по нашите надупчени пътища и те се опитват да проправят път из пущинака, без да лъжат и крадат. Те са тези, на които се крепи днеш-

на България. Малко са, но тяхно е бъдещето, защото съдържат висок концентрат на сила и достойнство. Има ги и аз ги срещам чрез музиката, която правя. Срещаме се и се зареждаме взаимно. 25 години по български не стигат!!! Още нещо, което започва да ми харесва у нас – 5 минути са си кажи го 10... Не знам, мисля, че между комунизма и кагепбарския капитализъм все пак една част от нас успяхме да оцелеем с много вяра, сила и любов. Да, любов! Това, че живея с жената на живота ми и я усещам до мен, където и да съм, толкова години... не е за вярване, но е истина. Любовта е спасителният пояс, който винаги нося под левия джоб на ризата си и който не оставям да се спихне нито за миг.

На вечерта, посветена на Георги Марков в Княжево, ти донесе китарата, завещана ти от сестрата на Георги Минчев, и свири с нея в памет на убития в Лондон писател. В „Какви времена“ Георги Минчев с горчивина пееше: „Ех, момчета, момчета, щом бившите ченгета/в пазарна икономика си пробват късмета,/ май ще се наложи, когато заповяждат/ да им пеем на ухо „Камъните падат“. Според теб, ще успеем ли скоро да разчистим останките от миналото, които ни пречат да дишаме свободно ?

Няма да е скоро, но ще бъде!!! Въпреки че засега не сме икономически, политически и пр. победители, вярвам, че бъдещето принадлежи на честно отдалите живота си на пътешествието на свободния дух, а не на лъжците и продажниците. Миналото ни винаги е белязано от горчивина от предателства и сладост от непримиримост. Българският свободен дух днес минава през повече препятствия от европейския, американския и др. и затова е по-сладък, като успее дори и за миг. Кой е последният диск, който записахте?

Последният ни сборен диск се казва „Карай да върви, това е блус“. Той съдържа стари и нови парчета, специално за турнето ни из Европата. Това са избрани парчета от нашата 25-годишна история. Работим и над нови парчета и имаме вече 8 готови. В „Пътят“ и в едноименното парче участва самият Джоко Росич, светла му памет. Първите ни песни ги записахме нелегално в студиото на Балкантон, а сега всяко студио би се гордяло с нашето присъствие, но този път съм решил да извикам тонрежисьор с техника у нас, в нашето си мазе и там да запишем новия ни албум до края на годината. После ще направим един голям концерт в София **25 години Подуене блус бенд** с гости и приятели... ех, че купон!!!

Даниела Горчева

Подуене блус бенд

